

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Anexarea Bosniei și Herțegovinei.

După surprinderea făcută lumii politice prin proclamarea independenței Bulgariei, ridicarea ei la rang de regat și proclamarea principelui Ferdinand de țară al Bulgarilor, titlu dat mai de demult domnitorilor bulgari, a urmat alta, nu mai puțin însemnată, anexarea Bosniei și Herțegovinei la monarhia noastră austro-ungară.

Astăzi sunt lucruri împlinite amândouă. Lumea a rămas surprinsă numai pe un moment, dar iute s'a recules, și și-a adus aminte, că Bulgaria de mult se ocupă cu gândul să se proclame independentă, rum-pând legăturile de vasalitate cu Turcia, cari și de altcum numai pe hârtie au existat, căci de fapt nu era Bulgaria într-o nimica supusă Turciei, și și-a adus aminte, că ocuparea Bosniei și Herțegovinei, întâmplată înainte cu treizeci de ani prin trupele austro-ungare și cu cheltueli mari făcute din partea monarhiei noastre, nu pentru aceea s'a făcut, ca mai târziu aceste țărișoare se fie cumva date îndărăt Turciei, ci pentruca la timp potrivit se fie anexate, se fie incorporate la monarhia noastră. Timpul potrivit a sosit, și anexarea a fost proclamată din partea Majestății Sale, monarhului nostru. Că anexarea a urmat imediat după proclamarea independenței Bulgariei, dovedește numai, că lucrurile s'au făcut cu plan bine chibzuit, cu buna înțelegere a tuturor factorilor chemați să împedecă, ori se promoveze realizarea planului. Firește, cu excepțiunea Turciei, pe care nu a întrebato nime, nici de sfat, nici de învoire, ci ea s'a pomenit deodată cu faptele împlinite în față.

Că ce va face acum Turcia, e o chestie cu a cărei rezolvare se frământă încă mințile celor ce conduc treburile în Turcia. Cu privire la proclamarea independenței Bulgariei s'a decis la Constantinopol ridicarea unui protest energic, dupăce aceasta se împotrivesc cu conținutul tratatului dela Berlin, subscris de puterile mari europene; dar unele din aceste mari puteri răspund așa: tratatul dela Berlin noi l'am făcut, noi putem se-l schimbăm. Ne vom întruni deci de nou și-l vom modifica! Și probabil, că tot așa se va întâmpla și cu privire la anexarea Bosniei și Herțegovinei. Turcia va protesta, și cu atâtă se va alege. La vre-o apărare cu armele a interesele sale vătămate, nu se va gândi Turcia, pentrucă nu va putea se poarte războiu în două părți, cu Bulgaria și cu Austro Ungaria. Și tot așa au se amuțască și vocile războinice cari vin din Sârbia, — foarte nemulțămîntă, că Bosnia și Herțegovina a fost anexată la monarhia noastră, — pentrucă bărbații de stat ai Sârbiei vor avea atâtă minte să nu între într'un războiu cu Austro-Ungaria, din care țara lor ar ieși zdrobită cu desăvârșire.

Deci atât proclamarea independenței Bulgariei, cât și anexarea Bosniei și Herțegovinei la monarhia noastră, sunt lucruri împlinite, și Europa va zice, că sunt lucruri bine împlinite, iar de Turcia ori de Sârbia nu-l va durea pe nime capul.

Anexarea Bosniei și Herțegovinei s'a făcut prin publicarea în foile oficiale dela Viena și Budapesta a următoarelor autografe preînalte: Unul adresat ministrilor prezenți Beck și Wickerle, pentruca să compună și să prezinte parlamentelor câte un proiect de lege despre înarticulară drepturilor Monarhului nostru asupra acestor țări, altul adresat ministrului comun de finanțe, încredințat cu administrarea acestor două țărișoare, domnului baron Buran, ca să aducă la cunoștința populațiunii din Bosnia și Herțegovina anexarea, precum și intențiunea Coroanei, de ai da drepturi constituționale, și altul adresat ministrului comun de externe, baronul Aerenthal, pe care Coroana îl pune în cunoștință despre cele întâmplate și îi comunică, cumcă trupele austro-ungare vor fi acum revocate din Novibazar, după ce teritoriul acesta vine redat Turciei. Urmează apoi o proclamațiune, adresată poporului din Bosnia și Herțegovina, de cuprinsul următor:

Cuvânt domnesc, adresat poporului din Bosnia și Herțegovina.

Noi, Francisc Iosif I. Impărat al Austriei, Rege al Bosniei, etc. etc. Rege apostolic al Ungariei.

Cătră populațiunea Bosniei și Herțegovinei.

Când înainte cu un genunchi de om trupele noastre au trecut hotarele țărilor voastre, ați primit asigurarea, că nu ca inimici, ci ca prieteni venim la voi, cu firma voință, de a pune capăt relelor de cari a fost greu bătută patria voastră, mulți ani de-arândul. Cuvântul dat într'un moment serios a fost împlinit cu onestitate. Guvernul nostru n'incercat s'a nisuit, ca să conducă țara prin legalitate calmă și activitate neîntreruptă la un viitor mai bun. Cu mare bucurie putem se constată, că sâmbăta aruncată în brazdele pământului destăpelenit au dat roade îmbelșugate. Ca faptă bună pentru voi trebuie să considerați înțelegerea ordinelor și a siguranței în locul volinciei și al asuprirei, și faptul, că viața organică e în continuă dezvoltare, că efectul nobilitor al culturii mai înalte e în valoare, și că sub aripile ocrotitoare ale unei administrații regulate, fiecare se poate bucura în liniște de roadele muncii sale.

Avem datorită serioasă tot, să mergem fără oboseală înainte pe calea aceasta. Având scopul în vedere, vedem deci sosit timpul, de a da o nouă dovadă despre încrederea ce o avem în maturitatea politică a populațiunii din aceste două țări.

Vrem se ridicăm Bosnia și Herțegovina pe o treaptă mai înaltă a vieții politice. Prin urmare, ne-am determinat, să concedem acestor două țări o astfel de organizare autonomă, care ținând cont de împrejurări și de interesele generale, se primească base legale pe seama reprezentării dorințelor și trebuințelor lor. Veți avea cuvânt în viitor cu privire la rezolvarea afacerilor patriei voastre, a cărei administrare separată rămâne și pe mai departe, ca până acuma.

Condițiunea inevitabilă a realizării constituției provinciale e aceea, de a se stabili în mod clar și neîndoios poziția de drept a acestor două țări.

Din acest motiv, precum și cu considerare la vechile legături, cari au existat între glorioșii noștri antecesorii de pe tronul ungar și aceste țări, ne estindem drepturile suverane și asupra Bosniei și Herțegovinei, și vrem, ca ordinea de menținere, în valoare cu privire la casa noastră, se se aplice și asupra acestor țări. Locuitorii țărilor acestora se fac astfel părtași la tot binele care-l oferă cimentarea statornică a legăturilor existente. Noua

ordine va forma garanța, că în patria voastră cultura și bunăstarea are pat sigur.

Bosniaci și Herțegovineni!

În mijlocul grijilor mari, cari apasă tronul nostru, va ocupa loc de frunte și de aci încolo bunăstarea voastră materială și culturală. Vă veți bucura de marele drept al egalității în fața legii, veți avea parte din legislațiunea și administrarea afacerilor țării, toate confesiunile se vor împărtași de ocrotire egală, și în plină măsură vi se va respecta limba și particularitățile naționale. Libertatea personală și binele public va fi steaua călăuzitoare pentru guvernul nostru în aceste două țări. Și voi la tot cazul veți fi vrednici de încrederea pusă în voi, manifestându-vă alipirea și credința cătră noi și casa noastră. Ne nutrește speranța, că chizășia cea mai prețioasă a fie cărei prosperări în stat, armonia dintre domnitor și popor, ne va conduce totdeauna pe cărările noastre comune. Francisc Iosif m. p.

Procesele noastre cu Sârbii.

Primă informațiunea, că tribunalul regesc din Budapesta, delegat pe baza articolului de lege IX din 1868 și îndreptățit să judece în procesele noastre de despărțire hierarhică de cătră Sârbi, a adus sentință de mare însemnată principală în cursul săptămânei trecute. În procesul intentat prin diavocul Dr. Emil Babeș pentru încorporarea comunei bisericești gr.-ort. Herniacova, comitatul Timișului, și a averii acesteia, la metropolia noastră, respective la dieceza Aradului, a dat câștig de cauză Românilor.

Românii din comuna numită până în timpul din urmă au rămas sub jurisdicțiunea bisericești sârbești, cu toate că între credincioșii abia se mai aflau 30—40 de suflete aparținătoare naționalității sârbe. Românii erau tratați deci aici ca Sârbi. Li s'au impus preoți și învățători sârbi, cari necunoscând limba noastră, nici nu puteau comunica cu poporul. Înzadar s'au plâns Românii la cei chemați să le facă dreptate, pentrucă aceștia nu au luat în seamă plânsurile lor, iar consistorul nostru din Arad, fiind comuna supusă jurisdicțiunii episcopului sârbesco din Timișoara, n'a putut să ajute nimica.

S'a început deci procesul, pentru deosebită îndreptățire de a trece comuna bisericească, cu averea ei cu tot, dela eparhia sârbească a Timișorii, la cea română a Aradului.

Sârbi au contestat, în cursul procesului, îndreptățirea cererii Românilor, sub cuvânt, că Românii din Herniacova ar fi de origine Sârbi, imigrați din Muntenegru, însă românii în cursul vremii. Advocatul Românilor s'a provocat însă la învoalea legată între Românii și Sârbi în Carlovei, la anul 1870, în înțelesul căreia, comunele în cari nu se află cel puțin 100 suflete de altă naționalitate, nu se consideră de mixte, ci de aparținătoare bisericești, care e biserica naționalității majorității populațiunii din comună. Fînd comuna Herniacova comună curat românească, nu cade deci sub împărțire, ci este a se decreta întreagă, ca aparținătoare comunității bisericești române de nou constituite. A cerut deci, ca să se dea comunei voe să treacă la dieceza română a Aradului, cu avere cu tot.

Tribunalul regesc a primit punctul de vedere al avocatului nostru Dr. L. Babeș și a predat întreaga avere bisericească Românilor, fără obligament de despăgubire față de cele 30—40 de suflete sârbești din comună.

Dacă se va ridica sentința aceasta la valoare de drept, Sârbi vor fi respinși cu acțiunile lor intentate pentru împărțirea averii bisericești din comunele române Brestova și Nadăș, tot din comitatul Timișului, unde asemenea nu se mai află credincioși aparținători naționalității sârbești.

Alegerea de episcop dela Caransebeș.

— 5 Octombrie n.

Am trecut și peste alegerea de episcop pentru văduvita dieceză a Caransebeșului. Și trebuie se spun, că multă lume a ramas nemulțămîntă cu rezultatul. Toată lumea credea, că alegerea are se fie unanimă, că alesul va întruni totalitatea, nu numai majoritatea voturilor date, și nime nu s'a gândit, că amicii dlui director seminarial Dr. Olariu îi vor face răul serviciu, de a-i pune candidatura, față de superiorul său. Dar s'a întâmplat și aceasta. Oamenii uită ușor. Nu-și aduc aminte, că la alegerea trecută de episcop pentru dieceza Caransebeșului, cel mai serios candidat, sprijinit de cei mai de valoare bărbați ai noștri, a fost părintele Filaret Musta, pe atunci protosinel. Dar acest modest slujitor al lui Cristos a declarat în modul cel mai categoric, că până are biserica noastră bărbați mai apleși și mai binemeritați decât dânsul, nu reflectează la demnitatea de episcop al diecezei sale. Și a rugat pe toți, să nu-și dea nime votul pentru el. Ce exemplu frumos. Păcat că nu a fost urmat și de alții.

Alegerea de altcum a decurs după cum urmează. Atât deputații sinodali, cât și Preasfinția Sa, Episcopul Aradului Ioan I. Papp, se aflau Sâmbătă seara în Caransebeș. Preasfințitul domn episcop dela Arad sosise însoțit de protopresbiterii Dr. Traian Putici din Timișoara și Mihail Lucaș din Șiria, cum și de referentul școlar din Arad, diaconul Dr. G. Ciuhandu.

La orele 7 sara s'a oficiat apoi Sâmbătă în catedrala din Caransebeș privegherea, precursă de statutul organic. A celebrat P. C. Sa Arhimandritul Filaret Musta, cu asistență număroasă, iar P. S. Sa episcopul Ioan I. Papp a făcut ungerea credincioșilor cu sfântul mir.

Duminecă dimineața la orele 9 s'a început în biserica catedrală serviciul divin. A celebrat P. S. Sa episcopul Ioan I. Papp al Aradului, asistat de P. C. Sa Arhimandritul Filaret Musta, de P. C. Sa protosinelul Dr. Iosif Tr. Badescu, de protopresbiterii Andrei Ghidiu, Dr. Tr. Putici și M. Lucaș, de preotul Ioan Traian și de diaconul Dr. G. Ciuhandu. S'a celebrat și parastas pentru sufletele răposăților episcopi Ioan Popasu și Nicolae Popea, iar în urmă s'a făcut chemarea Duhului sfânt.

La orele 12 s'a deschis ședința sinodului electoral. Masa presidială era așezată în fața altariului. La loc la masă mandatarul înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mașianu, Preasfinția Sa Episcopul Ioan al Aradului, și notarii: Traian Oprea, Dimitrie Bogoievici, din cler, și Ioan Marcu, Dr. Oct. Prostean, Ioan Crăciunel și Dr. Oct. Popescu, dintre mireni. Presidiul numește notar al ședinței pe Ioan Mircu.

Preasfinția Sa, episcopul Ioan I. Papp rotește apoi următoarea vorbire de deschidere, primită cu aplauze. (Am publicat-o în numărul trecut. Red.)

După terminarea discursului, se citește lista deputaților sinodali și răspund că sunt prezenți 68. Absentează domnul Dr. Alexandru Mocsonyi și domnul Dr. Petru Penția. Ambii au cerut concediu și li s'a dat.

Se scoală acum deputatul sinodal Coriolan Brediceanu și răspunde la frumosul discurs de deschidere, în numele sinodului, următoarele:

*„Preasfințite Domnule Episcop!
Venerabil sinod eparhial electoral!*

Cuvintele arhieresti ale Preasfințitului Domn Episcop și președinte al acestui sinod, au căzut ca stropii de rouă binefăcătoare și răcoritoare pe inimile și sufletele noastre, pline de iubire cătră biserica noastră dreptmăritoare ortodoxă.

Antecesorii noștri au luptat prin secolii pentru câștigarea autonomiei bisericești noastre, și în luptele lor au îndurat grele suferințe, dar istoria bisericești noastre nedespărțită de națiunea noastră românească dovedește, că au fost vrednici de frumusețea

constituțiune bisericească. Sunt puține drepturile constituționale, dar folosindu-ne totdeauna conștiințioasă de aceea, și așa și în fața actului alegerii de episcop pentru dieceza noastră a Caransebeșului, vom da dovadă, că numai conduși de binele și adevăratele interese ale bisericii ne vom da voturile noastre. Așteptăm și suntem siguri, că votul ven. sinod va fi respectat în prima linie de factorii puși în fruntea bisericii, tot pentru ridicarea vazei bisericești noastre și a autonomiei ei.

În aceste se cuprind, Ilustrisime Dle Episcop, convingerile noastre în acest moment solemn, și de aceea dăm expresiune multămăitei noastre profunde Exelenței Sale Dlu Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu pentru îngrijirea înțeleaptă arătată prin convocarea grabnică a acestui sinod electoral, și multămim și Ilustrității Tale pentru dragostea dovedită, binevoind a ne onora cu conducerea acestui sinod.

Cuvine-se să eternizăm apoi memoria răposatului Episcop N. Popea, ale cărui intențiuni bune, caracter firm, devotament către biserică, iubire de națiune, toată suflarea, tot creștinul și tot Românul le-a recunoscut și din neam în neam se va preamăni, și a cărui marimă și caracterizat-o în cuvinte elogioase și pline de pietate și Preasfinția Sa, accentuând marea fundațiune, care a lăsat-o răposatul în Domnul pentru biserică și națiune.

E mare acea fundațiune, care cuprinde truda și crufarea unui episcop mare, dar și fără fundațiunea lăsată de pomenire bisericești și națiunii, amintirea și venerațiunea episcopului Nicolae Popea în veci va rămănea.

Fac deci ven. sinod propunerea ca:

Să se exprime multămăitei protocolară înalt Preasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu și Preasfințitului Domn Episcop Ioan I. Papp.

Propun mai departe, ca cuvântarea Ilustrității Sale să se eternizeze, luându-se din cuvânt în cuvânt în protocolul sinodului prezent și în fine, ca sinodul electoral să-și exprime condolența adânc simțită pentru pierderea Arhierului Nicolae Popea.

Deputatul Ioan Marcu propune, să fie trecut la protocol și vorbirea deputatului Brediceanu, ceea ce se primește.

Preasfinția Sa, episcopul Ioan, prezintă scrisoarea Metropolitului, prin care este încredințat din partea Exelenței Sale cu conducerea actului de alegere. Se ia act. Se citește raportul consistoriului plenar despre moartea și înmormântarea episcopului N. Popea și despre măsurile luate cu privire la noua alegere. Spre știre. Deputații sinodali, aleși în cercul Sasca-montană, Dr. Ioan Mănguica și Petru Corcan, la propunerea comisiei verificatoare vin verificați.

Se pune acum la ordinea zilei alegerea de episcop, adică votarea. Bărbați de încredere sunt aclamați deputații George Szerb și Dr. G. Popovici. Au votat cu tădure împăturate toți deputații sinodali, afară de Preacuviosia Sa Arhimandritul Filaret Musta. După terminarea votării se numără voturile și se constată, că au fost date în regulă. Preasfinția Sa enunță, că majoritatea absolută a dau 29 voturi. Se începe apoi scrutinul, al cărui rezultat e următorul: Arhimandritul Filaret Musta 41 voturi, Dr. Iosif I. Olariu 13 voturi (număr fatal) și trei bile albe. Preasfinția Sa prezidentul proclamă deci episcop ales pe părintele Arhimandrit Filaret Musta. Che-

mat fiind din altar, i se comunică rezultatul alegerii, și în fața sinodului îl întreabă Preasfinția Sa, dacă primește alegerea, iar Preacuviosul Arhimandrit mulțamește sinodului pentru încrederea pusă în el și declară că primește alegerea.

Preasfinția Sa declară apoi sinodul electoral de închis, după ce a dispus, ca verificarea procesului verbal să o facă după amiază la oarele 5 deputații sinodali, cari se vor afla în Caransebeș. Deputatul sinodal Ioan Budințion mulțamește Preasfinției Sale Episcopului Ioan pentru buna conducere a actului de alegere, și lumea se respiră.

*

Din viața laborioasă a noului episcop al Caransebeșului, vă pot comunica următoarele date biografice:

Nou alesul episcop, Filaret Musta, născut din familie preotească în 20 Martie 1839 a primit în sf. botez numele Filip. Tatăl său Adam, de origine din Răcășdia, era pe atunci capelan în Văliug — fostul comitat al Carașului — iar mama sa Răja, a fost fiica parohului din Văliug, Dimitrie Dobromirescu, de origine din Dubova, fostul confiniu militar. Moșul seu, parohul Dimitrie Dobromirescu, s'a îngrijit mult pentru creșterea nepotului său Filip.

După ce a terminat clasele gimnaziale în Beiuș și a studiat drepturile la academia din Dobrița, iar apoi teologia în Caransebeș, fericitul episcop Ioan Popasu l'a trimis pentru continuarea studiilor teologice la universitatea din Lipsca, de unde întorcându-se a fost aplicat ca profesor la institutul teologic, cu începutul anului școlar 1870, cu salariu de 399 florenți, ce se primia atunci de Verșet. Nu mult după aceea a fost încredințat și cu conducerea oficiului de dirigent al institutului teologic. În aceste două calități a rămas până la 1 Septembrie 1888.

În 21 Noemvrie 1871 a fost hirotonit în biserică catedrală prin fericitul episcop Ioan Popasu intru diacon, iar în 16 Aprilie 1872 în ziua sfințelor Paști a fost hirotesit de protodiacon. În 9 Maiu 1874 la înălțarea Domnului a fost hirotonit intru presbiter, iar în 13 Aprilie 1875 a fost tuns de monah în mănăstirea Hodoș-Bodrogului, prin arhimandritul Cornelii Jivcoviciu, primind numele monahal Filaret — și apoi a fost hirotesit de fericitul episcop Ioan Popasu de protosinacel.

În 25 Decembrie 1891 Episcopul Nicolae Popea l-a hirotesit de arhimandrit, iar în 23 Aprilie 1902 l-a numit vicar episcopesc.

În primăvara anului 1871 fu ales de sinodul eparhial asesor onorar la senatul școlar, iar în 23 Noemvrie 1871 numit referent substituit la senatul bisericesc. În 1873 abdicând de asesoratul la senatul școlar fu ales prin congresul național-bisericesc asesor ordinar în senatul bisericesc al consistoriului metropolitan. În anul 1886 este ales asesor ordinar salarizat în senatul bisericesc al consistoriului diecesan.

Dela intrarea în serviciul bisericești fără întrerupere este membru al sinodului eparhial, ca deputat preoteșc, iar dela 1881 începând deputat preoteșc la congresul național bisericesc.

Dela împreunarea comitatelor Severin și Caraș începând este membru ales al congregațiunii comitatense, iar doi ani a fost membru ales al comitetului administrativ al comitatului Caraș-Severin.

În calitate de asesor ordinar al senatului bisericesc a condus în 1889 în sensul statutului organic §. 118 ca prezident al consistoriului diecesan dieceza Caransebeș de la răposarea fericitului episcop I. Popasu până la întronizarea Episcopului Nicolae Popea, întâmplată în Iulie 1889 (Februarie — Iunie 1889).

Raportorul.

Din protopresbiterate.

Conferența preotească din tractul Mercurei. Disolvarea ei prin gendarmi.

De sub Ghilghu, 20 Sept. v. 1903.

Conferența preotească din tractul Mercurei a fost convocată pe zilele de 15 și 16 l. c. în comuna Păuca, la invitația harnicului paroh de acolo Patrichie Marcu.

Cu toate că comuna Păuca e tare îndepărtată de centrul protopresbiteratului și mai ales de comunele din margine, și cu toate că comunicațiunea e foarte grea în acele părți, preoțimea conștie de însemnătatea conferențelor, a dat și de estădată cu plăcere ascultare glasului șefului tractului nostru, căroră le place a produce atâta vrebă și neînțelegere și cari astfel intenționat pun pedească înaintării poporului nostru în toate direcțiunile.

Conferenței i-a premers serviciul divin, oficiat de 4 preoți din tract, cu toată demnitatea, iar la finea serviciului tinărul dar zelosul paroh din Ludoș, Ioan S'anciu, a rostit o predică în care a combătut pe prorocii cei mincinoși din sinul poporului nostru, căroră le place a produce atâta vrebă și neînțelegere și cari astfel intenționat pun pedească înaintării poporului nostru în toate direcțiunile.

Predica, întreșesută cu multe și potrivite citate din sfânta scriptură, a fost ascultată cu mare plăcere din partea preoțimei, cum și din partea credincioșilor prezenți la serviciu. Predicatorul a fost viu feliicitat, iar conferența i-a adus multămăite protocolară.

După serviciul divin s'a întrunit preoțimea în conferență, în școala noastră din Păuca.

Părintele protopop, ca prezident, într'o avântăță vorbire apelează la preoțime și-i pune la inimă apărarea cu toată tăria a singurei cetăți, care cu toată vitregitatea timpurilor ne-a rămas intactă, a bisericești, după școala ni-e aproape aservită intereselor străine de poporul nostru. Iși exprimă speranța, ba are credință tare, că preoțimea și pe viitor va fi strajă neadormită în scopul mântuirii vremelnice și vecinice a credincioșilor sei, și în această credință declară conferența deschisă.

Se constituie conferența și se dă citire rezoluțiunii Prea Ven. Consistor arhidiecesan, prin care aproabă conlusele conferenței din anul trecut 1907, ținută în Poiana, laudă zelul preoțimei și seriozitatea discușiunilor conferenței, multămăite energiei și bunului tact al vrednicului protopop. Conferența ia cu plăcere la cunoștință ordinul mai înalt.

Urmează apoi discușiune asupra serviciului divin, că oare preoții slujitori au observat intru toate dispoziții tipiconale, cum și conlusele conferențelor anterioare, privitoare la serviciu, în scopul uniformării lui?

După unele observări, conferența se declară multămăită cu serviciul.

Asemenea se declară conferența multămăită cu predica rostită de părintele I. Stanciu, atât ca compoziție, cât și ca pre-

dare, și autorului — cum am amintit — îi aduce multămăite protocolară.

Deodată atențiunea conferenței e atrasă de larma produsă în curtea școalei. Ce era adevă? Parohul local chemat afară din sala de conferență voia să capaciteze pe doi gendarmi, cari conduși de un nenorocit vicenotar român, cu numele Victor Ciungan, fiu de preot gr. cat. cereau cu insistență, să li-se arete concesiuinea dela primărie pentru ținerea conferenței. Președintele suspendă ședința și încearcă să convingă pe gendarmi, că conferențele preotești se întrunesc anual în toate tractele protopopești pe baza statutului nostru organic, că în conferență nu se face politică, ci se discută numai afaceri pur bisericești, că aceste întruniri nu trebuie anunțate. Toate lozadar, căci gendarmii susțineau, că întrunirea preoțimei e ilegală, cer să li se comunice numele tuturor preoților prezenți și declară, că vor face raport prim-pretorului și s'au depărtat cu consensuarea preoților. Fiind timpul înaintat, dar și altcum fiind spiritele tare deprimate în urma celor întâmplare, se ridică ședința și toți mergem la prânz în casele doamnei văd. Dordea, soacra parohului, care ajutată de ficele sale, nimic nu a cruțat pentru a mulțami și cele mai fine gusturi.

S'au ținut și două toaste, și anume, pentru I. P. S. Metropolit și pentru șeful tractului, dar mai mult s'a discutat asupra noului atac de a submina statutul nostru organic și de a pune astfel și conferențele preotești la dispozițiunea solgăbi-raelor, cari vor permite ținerea lor numai când lor le convine.

La orele 3 d. a. se continuă ședința.

Se citește apelul nominal amănat anume pe ședința a doua, ca astfel să se poată prezenta și preoții din comunele mai îndepărtate. Se constată, că unii preoți absentează dela conferență fără motiv, și astfel numai din comoditate.

Conferența dictează preoților nesocsați o pedeapsă în favorul fondului tractual de 25 cor. și totodată roagă pe P. V. Consistor, ca în interesul disciplinei să aproabe această pedeapsă, ceea ce ar fi tare de dorit.

Se pune la ordinea zilei înființarea de fonduri de grân, vin, de bani, în fiecare comună, după împrejurările locale, conform ordinului consistorial.

Acesta a fost cel mai important obiect din programul conferenței. La acest obiect s'a discutat foarte mult, cu toată seriozitatea, la acest punct s'a dovedit, că de insuficiență este preoțimea actuală, când e vorba de crearea de isvoară nouă pentru ajutorarea mult ceratului nostru neam.

După îndelungată discuție s'a decis unanim și cu mare însuflețire, să se înființeze fonduri parohiale în toate comunele din tract. Privitor la modul înființării, întreagă conferența a convenit în părerea, ca să se aleagă o comisiune din sinul conferenței să viziteze toate comunele și prin predici acomodate să convingă pe credincioși despre folosul acestor fonduri și preoțimea însăși să premeagă cu exemplu. Statorirea numărului membrilor comisiei și alegerea acelei comisii se amână pe ziua a doua a conferenței. După pertractarea altor obiecte mai puțin importante și după statorirea ordinii de zi a ședinței următoare, se închide ședința.

Pentruca preoții să fie cât mai mult la olaltă și astfel și afară de ședințe să

FOIȘOARĂ.

Despre beție.

— Lucrare menită a fi cetită poporului dela sate. —

De Iosif Mircea, abs. de teologie.

(Urmare.)

Cel mai tăinuit îndemn de viață atăta amar de vreme strivit în sufletul nostru, demnitatea națională, s'a ridicat în inima noastră, reclamându-și dreptat legitimită-i drepturi. Aruncându-i-se în față refuzul cel mai categoric, a luat bine de curând hotărârea de a trece napraznic, ca un mândru Făt-frumos, peste toate stăvilarele. A prins steagul în mână, și în aprinse cuvinte de fulger și trăsnet ne-a zis: „Învățați carte și vă veți mântui, urmați-mi necontenit, jertfind și luptând, și isbânda va trebui să vă încunune, căci sfânta dreptate e pe partea voastră, și ca urmare nioi ajutorul dumnezeesc nu vă poate părăsi.”

Să luptăm, să credem, să muncim și să ne luminăm! Iată cele patru mari porunci și datorințe, pe cari ni-le impune duhul schimbat al vremii și sfânta înțelepciune a evangheliei vieții noastre naționale.

Toți conducătorii de astăzi ai poporului românesc și-au dat seamă de această trebuință arzătoare și și-au început lucrarea mare de trezire și luminare.

Cari cetesc foi dintre țărani nostri au putut vedea, cu câtă căldură și dragoste se coboară Românii cei învățați din scaunele slujbelor, pe cari le-au dobândit prin dorul de muncă, prin pricepere și cinste, și cum aleargă ei în mijlocul poporului să l învețe, să-l ridice și să-l scape de multe năosuri.

Astăzi conducătorii Românilor nu mai „stau cu domni la masă”, ci caută să afle, cari sunt neajunsurile și dorințele lor și cum s'ar putea ele împăca. Toate gândurile lor bune, sănătoase și cu miez, le pun apoi în predici și în conferențe. Predicile și conferențele acestea apoi se spun în fața poporului ascultător. Poporul trebuie să le asculte și să le primească cu drag, căci „cei cari nu vor să primească sfaturile, cari nu costă nimic, vor cum-păra scump mai târziu, căința.”

Nu e destul, ca poporul să asculte numai sfaturile cumînți ce i-se dau, ci el trebuie să caute a le și pricepe.

Pentruca să poți pricepe însă sfaturile bune, ce ți-le dă cineva, trebuie să ai minte sănătoasă și suflet întreg.

Mintea omului poate ușor cădea în întunerecul boalelor și a patimilor, când omul nu se știe stăpâni, nu-și știe pune

frâu năravurilor rele. Și nu e ființă mai urâtă și mai nesuferită decât omul, care e cuprins de patimi, cum e mândrie, lenea, pisma și altele.

Toate acestea fac din om neom, uneori îl schimbă în feară sălbatică. Dintre toate patimile cea mai mare și mai greașă și păcătoasă e beția. Ea este mama tuturor boalelor și pornirilor diavolești, cari se pot încuibă în sufletul unui om. Mândria tronează ea, îmbrăcată 'n aur, pe tronul de argint, și stăpânește și conduce cele mai pipernicite, mai triste și mai jalnice ființe, cari au putut sta vre-odată sub ascultarea sceptrului și cuvântului vreunei regine.

Voi cerca să spun și eu câteva cuvinte despre beție, arătând originea ei, precum și groaznicele ei urmări. În ce privește felul cum s'a născut rachiul, iată ce povestește poporul.

Era odată un om foarte avut și foarte drept înaintea lui Dumnezeu. Nici odată nu lucra nimica, ce ar fi fost contra voînții și sfințelor sfaturi ale prea mult milostivului Dumnezeu. Pe dracul însă îl împungea într'una cugetul, își făcea coada colac, se sfârșea de durere, neștiind cum să poată pune stăpânire pe sufletul omului temător de Dumnezeu.

Odată iată că i trece ceva fulgerător prin gând unui drăcușor. Se duce iate la Scharaschi, căpetenia dracilor întune-

cați, ca fundul de căldare, și-l roagă să-l lase să se ducă slugă la omul acela, care umbla tot cu crucea în sân și cu sfinții pe buze. Omul lui Dumnezeu îl primește bucuros la casa sa de slugă pe micul trimis al dracului. Și acum lasă pe el! Că doar „Bun e Dumnezeu, meșter e dracul”. Înainte de toate caută dracul a câștiga dragostea stăpânului seu prin priceperea și hărnicia sa.

Odată zice drăcușorul către stăpânul seu, să pună și pruni. Zis și făcut! Au pus pruni, iar toamna au și cul-s prune și au făcut o beutură — nu i-s'ar mai po-meni de nume — și numele ei a fost rachiul, iar nașul ei dracul. I-a plăcut stăpânului gustul și mirosul beuturii, și a chemat și câțiva prieteni, ca să și petreacă. Beau ei într'una la rachiul, și din ce beau, din ce ar mai bra.

Nu peste mult se îmbată turtă și se tăvălesc pe jos, ca porcii în noroiu, mormăe ca urșii, ochii le sticlesc injectați de sânge, iar din gura lor curg injurături nerușinate, cari te fac să te crucești.

Se scoală apoi de jos și încep a se lovi cu scaunele și a se schingiui. Iar dracul se așază într'un colț al oșei și râdea înfundat, văzând că și-a ajuns țânta într'un mod așa de neașteptat.

(Va urma.)

li-se dee prilej a discuta diferitele chestii privitoare la marea misiune ce o au, ca conducători firești ai poporului, s'a făcut dispoziție, ca și cina să o avem împreună în același local, unde s'a servit și prânzul. Astfel am petrecut împreună până la orele 10, când s'a ridicat masa și fiecare s'a retras mulțumit la cuartirul destinat de parohul local.

Ziua a doua ne aduce însă o mai mare și neașteptată, precum și tare neplăcută surprindere.

După orele 7 dim. ne-am întrunit cu toții în școală și așteptam deschiderea ședinței. Deodată observăm fluturând penele de cocoș. Gendarmii veni-au însoțiți acum de notarul comunal, care comunică prezidiului conferinței și predă și ordinul prim-pretorului din Ocnă, prin care disolvă conferința pe baza raportului gendarmiei, că în comuna Păuca s'au întrunit mai mulți preoți, cari împreună cu mireni țin adunare neanunțată la primărie. După înmanuarea ordinului, gendarmii provoacă preoții să părăsească localul de ședință, ba încă mai mult, chiar și comuna, în timpul cel mai scurt, căci altcum vor face întrebuințare de arme. Ne aduc la cunoștință, că nu e permis să mai petreacă doi-trei la oaltă, nici în case private, nici în birt, unde aveau comar-dat deja prânzul.

În urma acestui ordin dl protopop declară conferința de încheiată, cedând forței, și provoacă preoții să se depărteze din comună, spre a dovedi și acum că suntem oameni de ordine. Anunță însă preoțimei, că va recura ordinul prim-pretosului, iar despre rezultat va avisa pe fiecare.

Și așa, după ce am mulțumit parohului Marou și stim. sale soții pentru ospitalitate, am părăsit toți comuna Păuca, petrecuți de cruntele priviri ale gendarmilor.

Mărgineanul.

Judecata opiniei publice.

Am primit la redacție, Mercuri, după încheierea foii, telegramele următoare:

— 7 Octomrie n.

Condamnăm atacurile celor dela „Tara Noastră” îndreptate în contra bisericeii și a capului ei, căruia îi exprimăm deplină încredere. Ioan cavalier de Pușcariu, Dr. Iuliu cavalier de Pușcariu, Axente Moșoiu, notar comunal, Iacob Popa, notar, Anania Boldor, dir. școlar, Nicolae Runcean, dir. școlar.

7 Octomvrie n.

Credincioșii bisericeii noastre din tractul Branului condamnă hotărât atacurile nesocotite din jurnalul „Tara Noastră”, îndreptate în contra instituțiilor noastre bisericești și a capului bisericeii, și asigurăm pe înaltpreasfinția Sa Metropolitul Ioan de stima, încrederea și iubirea credincioșilor și a preoțimei. Ioan Dan, protopop, Ioan Hamsca, protopop, Ioan Strevoiu, paroh, Iosif Comanescu, paroh, George Enescu, paroh, Ilarie Plotogea, paroh, George Babeș, paroh, Ilariu Reit, paroh, Ioan Moșoiu, par., Isaia Enescu, paroh, Constantin Proca, paroh, Virgil Pop, paroh, Iosif Comanescu, junior, paroh, Ioan Debu, paroh, Moise Micu, paroh, Aron Gogonea, paroh, Nicolae Manoiu, paroh, Ioan Manoiu, preot, Dumitru Tutulea, paroh.

Primim și din Sighișoara, dela domnul protopresbiter Demetriu Moldovan, următoarea scrisoare:

Onorată Redacție! Cu mare mahnire am cetit atacurile nechipizuite și de testabile ale revistei săptămânale „Tara Noastră” la adresa Exelenței Sale, înalt Preasfințitului nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu.

Atacându-se fără motiv preadomnul cap al bisericeii noastre, s'a atacat prin aceasta însăși biserica noastră ortodoxă. Drept aceea de sfântă datorință ne ținem a felicita „Telegraful Român” pentru energica apărare făcută bisericeii noastre în contra acelor atacuri, și a declara, că — condamnăm cu toată hotărârea și tăria purtarea nesocotită a domnilor dela „Tara Noastră” față de capul bisericeii noastre. Totodată ne exprimăm deplină încredere față de Exelența Sa înalt Preasfințitul nostru Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, și îl asigurăm de non de iubirea fiască, de adicțitate și de profunda venerațiune ce i-o păstrăm. — „Vai Voauă, celor ce ziceți binelui rău!”

Dimitrie Moldovanu, protopop, cu preoții, învățătorii și poporul tractual.

Domnul protopresbiter Sergiu Medean ne trimite apoi următoarea scrisoare, în numele mai multor Români din Sebeșul săsesc și jur:

Onor. Redacție! Mișcați de energicul răspuns, cu care a-ți întâmpinat vor-

bele ce vi s'au adresat în numărul ultim al revistei „Tara Noastră”, în cari vorbe noi vedem niște încercări de a discreditat „Telegraful Român”, acest ziar bătrân și constant în apărarea drepturilor și intereselor bine pricepute ale poporului nostru și așezămintelor noastre bisericești, și a discreditat pe vrednicul nostru Arhiepiscop și Metropolit, care prin dragostea și zelul său neîntrecut și-a câștigat merite neperitoare pentru neam și biserică, — felicităm „Telegraful Român” pentru energia sa purcedere și condamnăm totodată pornirile, ori din ce parte s'ar ivi acelea, de a lovi în biserică și capul ei, Arhiepiscopul și Metropolitul nostru Ioan Meșianu, căruia îi exprimăm încredere deplină și îi păstrăm cea mai mare venerațiune și iubire fiască.

Binevoii a publica aceasta în „Telegraful Român”.

În numele mai multor Români din Sebeș și jur:

Sergiu Medean, protopresb.

NOUȚĂȚI.

Instruarea analfabeților. Ziarul „Lupta” aduce știrea, că colonia română din Budapesta a depus la redacția acestei foi suma de 1000 coroane, în scopul de a fi împărțită ca premii de câte 40 coroane între 25 învățători dela școalele române, cari vor arăta cel mai bun spor în instruirea analfabeților, dela 24 de ani în sus, învățându-i scrisul și cetitul. Faptă vrednică de laudă și de — imitare.

Sănătatea regelui Carol. Un comunicat oficial publicat în monitorul oficial român liniștește lumea cu privire la boala regelui Carol, afirmând, că Maiestatea Sa e pe calea cea mai bună de a ajunge la completa reînălțare. Patul l-a părăsit de mult, și acum lucrează cu ministrii săi la rezolvarea afacerilor de stat.

Avansări în armata comună. Maiestatea Sa, împăratul și Regele nostru, a acordat domnului general de brigadă Nicolae Căna titlul și caracterul de general de divizie (Feldmarschalleutenant), domnului locotenent-colonel Iosif Bacilla titlul și caracterul de colonel, domnilor majori Ciriac Bacilla, Iosif Stojanel și Grigorie Trailovici titlul și caracterul de locotenent-colonel, iar domnilor căpitani de clasa primă Georg Fleșariu și Georg Trica, titlul și caracterul de majori. A mai primit apoi domnul Vincențiu Peiesco titlul și caracterul de consilier suprem militar la compturi.

Recruții. Eri, Joi, la ora unu, au sosit în Sibiu cu trenul recruții asentați pe seama regimentului 2 de infanterie. Au fost primiți la gară cu muzica militară și în sunetul muzicii și-au făcut intrarea în oraș, conduși fiind la casarmă.

Părerea dlui N. Iorga. Cetim în „Neamul Românesc” primit astăzi următoarele: „Se pare că poetul Goga ia la trei parate și „Telegraful Român”. Păcat de o energie prețioasă, care se pierde și în lupte fără seos și fără scop. Palatul muresor ar trebui zăvorât cu zăvoare de aur, pentru ca poezii să nu ese la ceartă în piață”.

Universitatea a treia. O deputațiune s'a prezentat Marți în fața Maiestății Sale, pentru a i preda un memorandum, în care orașul Seghedin și comitatele învecinate se roagă, ca universitatea a treia se fie înființată în Seghedin. Maiestatea Sa a primit foarte bine deputația, a luat memorandumul în primire și a promis, că va studia chestia. Apoi a schimbat câteva cuvinte cu unii din deputațiune. Conducătorul deputațiunii a fost Dr. Lázár György, primariul orașului Seghedin.

Cutremur de pământ am avut Marți noaptea în Sibiu, pe vremea când aproape toți locuitorii pacinicului nostru oraș dormeau. De aceea, prea puțin l-au simțit. Ceva mai tare a fost cutremurul de pământ în Brașov. A durat 15 secunde. Mai puternic a fost el în Săcuime. Din Kisborosnyó ni se scriu următoarele: În noaptea din 6 spre 7 Octomvrie st. n. la orele 10 și 58 minute s'a simțit în comuna noastră cutremur de pământ, constatător din 4 sguduituri. Cele trei dela început au fost mai puțin simțite ear a patra a fost o sguduitură puternică. Cutremurul s'a simțit dela apus spre răsărit.

Cununie. Marița Bucur și George Crăciun, învățător, anunțând cununia lor, ce se va ține în 11 Oct. n. c. în biserica din Toplița, donează fondului Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, 2 cor.

Pentru masa studenților. Domnul Dr. Emil Popp, candidat de avocat și dsoara Mariș Cernea, au dăruit din incidentul logodnei lor în loc de anunțuri suma de 20 cor. pentru „masa studenților români” din Făgăraș. Pentru care faptă le aduce mulțumită. „Furnica” Cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

Palatul justiției. Frumosul și încăpătorul palat al justiției din Sibiu e gata și cu începere de Luni se mută în el tribunalul regesc, procuratura, cărțile funduare și judecătoria cercuală.

Codul nou elevetian. Codul nou civil din Elveția va intra în putere de lege la 1 Ianuarie 1912. S'a pus termin atât de lung pentru punerea lui în vigoare în scopul, ca până la intrarea în viață se aibă timp fiecare cetățean ca să-l studieze. Și pentru ca se-l poată studia, s'a hotărât, ca fiecare alegător să primească un exemplar din noua lege. Se vor tipări deci patrusute de mii de exemplare germane, două sute de mii franceze și patruzece de mii italiene, pentru a fi împărțite între cetățeni. Până acuma așa era regula, că necunoașterea legii nu e scuză pentru nime. Acum însă se caută, ca toți cetățenii să fie puși în posibilitatea de a cunoaște legea. Laudabil progres.

Sesiunea curții cu jurați se începe la tribunalul din Sibiu în 2 Noemvrie n. Pertractările se vor ține în noul palat de justiție din strada Șevis.

Judecat la moarte fără vină. Din Colonia se scrie, că acolo a fost judecat la moarte și executat înainte cu doi ani un om, acuzat că ar fi omorât și jefuit pe preotul Goll. Nefericitul a murit în mânia călăului, strigând din toate puterile, că moare nevinovat. Acum a venit știrea din Amsterdam, că un Neamț a recunoscut acolo pe patul de moarte, că el a fost ucigașul preotului Goll, prin urmare cel spânzurat a murit într-adevăr nevinovat.

Cărți și reviste.

Avis. „Liturgia pentru 3 voci” de copii sau bărbăți, publicată de subscrisul în a. 1902 s'a dovedit de bună pentru învățătorii noștri la formarea de coruri bisericești, atât din copii de școală, cât și din adulți. Deoarece ediția primă s'a epuizat deja de aproape un an, iar de altă parte liturgia mi se cere de cătră mai mulți dintre d-nii învățători — m'am hotărât a tipări o nouă ediție, însă numai în cazul când, sub forma de abonament, voi putea să-mi asigur cel puțin în parte cheltuielile de tipar. De aceea îmi iau voie a mă adresa tuturor domnilor învățători dirigenți de coruri, cu rugarea, ca — întru cât nu ar avea deja liturgia amintită și le poate fi de folos — să binevoiască a comanda cel puțin un exemplar. Prețul unui exemplar în abonament (în legătură de lux) este 2 cor. (altfel cel puțin 3 cor.). La comanda de cel puțin 10 ex. dau un rabat de 20%. Bani trebuie trimiși anticipativ la adresa subscrisului. Abonații primesc exemplarele comandate imediat după apariție (franco, sub bandă). Sibiu, 7/20 Septemvrie 1908. T. Popovici prof. de muzică la seminarul „Andreian”.

„Teoria înpopulării”. Din lucrarea intitulată „Társadalom gazdaságtani és gazdaságtörténeti kutatások” de Dr. Iuliu Mandelló prof. univ. privat, prof. la academia juridică din Pozsony, a eșit de sub tipar ca al IV. volum opul cu titlul „A népesség elmélete” („teoria înpopulării”) de prof. dela academia juridică din Debrecen Dr. Gabriel Kordás, un bărbat distins și cu vederi mai largi ca mulți contemporani ai sei.

Pe aceea, cari urmăresc cu interes chestiunile economice și sociale, îi privește de aproape lucrarea aceasta, care afară de introducere, unde s'a spus principiile fundamentale, tractează în 3 părți principale chestiunea înpopulării. Partea primă, literară, ne prezintă pe larg și din punct de vedere al criticei legea înpopulării a lui Malthus și lucrările apărute de atunci, cu privire la teoria înpopulării. Literatura malthuziană, direcția practică a neomalthuzianismului, antimalthuzianiști, cari stau pe baze civile, scrutărilor curentului biolog și lucrările socialiștilor contra lui Malthus, mai ales teoriile cele mai nouă (Hausen, Amon, Dumont, Nitti, Oppenheimer, Wolf) s'a tractează aci pe larg.

Partea a 2-a, ca parte critică, din noi puncte de vedere se nizește a cerceta

teoria lui Malthus și a răsturna pesimismul acesteia; caută puncte noi de răzăm pentru critică pe bazele științelor naturale a socioeconomiei și a sociologiei.

Partea a 3-a, sintetică, examinează curentele înpopulării în Ungaria pe baza împărțirii în clase cu ajutorul datelor statistice maghiare mai nouă, deci pe atari baze — cari de fapt s'a pot numi nouă. — În partea aceasta se află date interesante cu privire la înpopularea din punct de vedere economic și neeconomic, dar aci se află apoi date referitoare la înpopularea Sașilor și Românilor ardeleni, cari înaintea publicului unguresc în mare parte sunt necunoscuți. În această parte a lucrării ne arată autorul bazele teoriei nouă și interesante a înpopulării, făcându-ne cunoscută în raport cu dezvoltarea societății și dezvoltarea istorică a înpopulării. Opul acesta, important din punct de vedere social economic și al sociologiei, a apărut în Debrecen, în librăria lui Hegedűs și Sándor în ediție de lux pe 328 p. cu prețul de 6 cor.

Acest op de interes comun, strict științific, dar pe care oricine îl va ceti cu interes, — e prima lucrare care se ocupă mai intensiv cu teoria înpopulării. Îl recomandăm atențiunei onor. public cetitor — mai ales că autorul după datele culese din izvoare autentice ne va surprinde cu o lucrare și mai interesantă referitoare la progresele ce au realizat Români pe terenul înpopulării în raport cu conlocuitorii lor, mai bine situați materialicește și orotiti în cele culturale, cu mijloace extraordinare, de cari Români nici visa nu pot.

L...

Poșta ultimă.

Anexarea Cretei.

Poporațiunea din insula Creta s'a declarat anexată la Grecia și a pus în toate oficiile publice funcționari de naționalitate greacă.

Anglia e — contra.

Anglia nu aproabă, nici independența Bulgariei și nici anexarea Bosniei și Herțegovinei la monarhia noastră, fiind ambele lucruri, cari să împotrivesc tratatului dela Berlin.

Muntenegro protestează.

Micul principat Muntenegro a adresat puterilor mari europene protest energetic în contra anexării Bosniei și Herțegovinei, cu provocare la tratatul dela Berlin, care nu admite lucrul acesta.

Sârbia vrea războiu.

În Sârbia e marea febre. Poporațiunea provoacă guvernul să declare războiu Austro-Ungariei, pentru anexarea Bosniei și Herțegovinei. Rezerviștii sunt chemați la arme. Se formează multe trupe de voluntari.

Garanție pentru curățenie
30.000 coroane.

În bucătărie și în casă

se curăță tot ce în general se poate curăți și spăla, numai cu

Săpunul Hirsch alui Schicht

El este rezultatul unui studiu de zeci de ani bine îngrijit și conștiințos. El posedă o extraordinară putere de spălat și e curat și liber de orice alte mestecături stricăcioase, ceace se garantează. De aceea se poate folosi fără grije la orice scop de curățit, și acolo se poate folosi unde săpunul obicinuit abziece sau unde trebuie o deosebită grije.

(155) 6—8

Nr. 839/1908

[284] 3-3

Concurs.

Renunțând dela posturile lor aleși învățători din Marcoș și Arini, eară cel din Vama Buzău permutându-se airea, se deschide nou nou concurs pentru

1. Marcoș.

2. Vama-Buzău și

3. Arini cu termen de 10 zile dela publicare în „Telegraful Roman.”

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt pentru:

I. Marcoș:

a) salar în bani dela biserică 300 cor. în cari 40 sunt computate ca jumătate venit cantorat.

b) până la finalizarea cu întregirea salarului la suma prescrisă de noua lege școlară, va avea dela stat 300 cor.

c) dreptul de pomărit și pășunat cel puțin 15 cor.

d) grădina școlară de circa 400⁰

e) bani de cuartir 50 cor. eventual cuartir natural

f) știind să formeze și conducă cor, nu i-se vor computa cele 40 cor. ca cantor.

II. Vama-Buzău:

Învățătorul va primi salar 600 cor.

III. Arini:

Salarul legal cu ajutoare dela V. Consistor și putându-se esopera și ajutor dela stat.

În comunele Marcoș și Arini învățătorii vor avea a fi cantori, având apoi din toate trei comunele a instrua școala de repetiție și școala de adulți.

Concursurile provăzute cu documentele recerute din cari să nu lipsească diploma de învățător, sunt a se adresa la oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. al Treiscaunelor în Bereczk.

Bereczk, 16 Septemvrie 1908.

Constantin Dimian
protopresbiter.

De vânzare.

În Sibiiu, Wachsmangasse Nr. 10 se află o casă cu 2 odăi, 1 bucătărie și 1 atelier de lucru, cu instalațiune electrică. Deslușiri tot acolo.

(281) 3-3

AVIZ.

Circa 70 hectare diferite sorte de mere frumoase de masă, se vând și per hectar. Deslușiri, Seilergasse 3 parterre.

(285) 1-3

AVIZ.

Subscrise aduc la cunoștința On. public, că la mine se află en gross și en detail vinurile cele mai bune și curate de masă, unde se capătă și cost bun, atât amează cât și cină, pe lângă prețuri moderate în și afară de casă.

(240) 6-10

Rog sprjiunul On. public

Serviciu
prompt.

Sofia Steiner
Hecht gasse Nr. 44.

VASILIE BANN

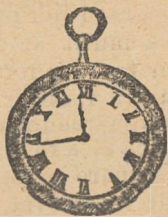
SIBIIU

str. Ocnei 7 — str. Faurului 16

în casa sa proprie „La Cizma roșie”
cel mai mare

depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comendele se trimit recomandate, la caz de nu corăspund, se primesc îndărăpt în schimb. [90] 59—

Vă rog
convingeți-Vă!
Imposibil
mai ieftin!

Un orologiu de buzunar,
remontoir de nichel,
punctuos (fără cilindru) cu sistem Roskopf-Patent bogat gravat, cu lanț elegant și bine argintat, cu prețul bagatel de numai

[272] 6-10

cor. 3-50, 3 bucăți cor. 9-50.

Garanție 3 ani, trimite prin rambars sau contratrimiterii banilor prin mandat, firma

Michael Horowitz

Casă de export „Cracovia”, Ditelg. Nr. 57/50.
Cataloge bogat ilustrate gratis și franco.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrare bine? Numai la

IOAN PETRASCU

măiestru croitor, Sibiiu, Str. Cisnădiei Nr. 34,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari!

[25] 28-52

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

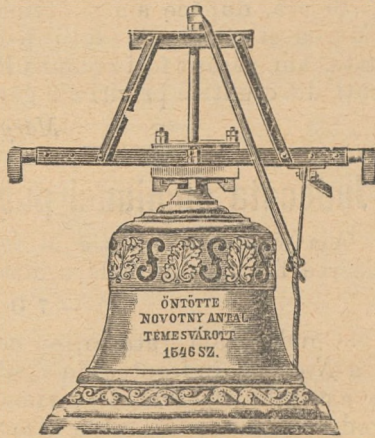
în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(150) 16-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

Sfânta

Evangelie

Tipărită cu litere latine în Tipografia arhidiecezană, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit

Ioan Mețianu.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiiu—Nagyszeben, cu următoarele prețuri:

1. Nelegată cu K 15—

În legătură de piele roșie deschisă, tăietură galbină, colțuri încadrate simplu și în mijloc cu cruce, de amândouă părțile, veritabil aurită, cu copcii 25—

3. În legătură roșie fină, piele de chagrin, tăietura aurită, colțurile cu evangeliștii, la mijloc înainte „Nașterea Mântuitorului”, la mijloc în dos „Restignirea”, pe amândouă părțile bogat aurită, cu două copcii tari de metal aurite 35—

4. Legătură în plăt, fin de mătăsă, icoanele de email, încadrate de metal, aurită, cu cutie solidă, căptușită pe dinlăuntru cu mătăsă:

a) cu patru icoane în colțuri și una la mijloc 100—

b) cu opt icoane în colțuri și una la mijloc 125—

c) cu opt icoane în colțuri și una la mijloc 140—

Administrația

Tipografiei arhidiecezane.

Subscrise absolvând cursul de croit la școala de stat din Sibiiu, aduc la cunoștința On. Public român că cu începere dela 1 August st. n. a. c. mi-am deschis

Atelier de pantofărie

Strada Rosenanger Nr. 21,

în care se confecționează tot felul de ghete pentru dame, domni și copii.

Rugând On. Public pentru binevoitorul sprigin, promit că voi servi întotdeauna cu marfă bună și lucru solid.

Cu stimă:

Laurențiu Nemeș,
măiestru pantofar.

(245) 5-5

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Kőbánya (Steinbruch)

se recomandă cu inzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depositul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 92—

Sibiiu — Nagyszeben.